
AVRUPA'NIN HARİTASINI DEĞİŞTİREN 600 KİLOMETRELİK İNSAN ZİNCİRİ BALTİK YOLU NE ANLAMA GELİYOR?

-

26.08.2019

EuroNews (23 Ağustos 2019)

Baltık ülkeleri Letonya, Litvanya ve Estonya'dan 2 milyon kişi, 30 yıl önce bugün, 600 kilometrelik insan zinciri oluşturarak ülkelerinin bağımsızlığı yolunda önemli bir adım attı.

Bu tarihi eylem Baltık ülkelerinin 1939'da Sovyetler Birliği'ne (SSCB) bağlandığı Molotov-Ribentoff Anlaşması'nın (Alman-Sovyet Saldırmazlık Paktı) 50. yıl dönümünde gerçekleştirildi.

SSCB kontrolü altındaki Baltık ülkelerindeki vatandaşlar, 23 Ağustos 1989'da bağımsızlık için el ele vermeye karar verdi. Bu eylemin ardından iki yıl içinde Letonya, Litvanya ve Estonya özgür ülke oldu.

Euonews, Toronto Üniversitesi'nde Estonya Çalışmaları bölümünde Prof. Dr. Andres Kasekamp ile Baltık Yolu'nu konuştu.

Baltık Yolu'nun arkasında kim vardı?

"Etkinliğin arkasındaki insanlar Estonya Popüler Cephesi'nin liderleriydi ve bunu Letonya ve Litvanyalı meslektaşları ile birlikte yaptılar. Üç halk arasında Baltık işbirliğinin muhteşem bir göstergisiydi. Dünyaya bir sinyal göndermek çok önemliydi çünkü, Moskova'nın Baltık hareketinin özgürlük, demokrasi ve nihayetinde bağımsızlıkla ilgili dünyaya anlattığı, sadece küçük aşırı bir grubun, milliyetçilerin bağımsızlık istediği yönündeydi. Ancak bu üç ülke boyunca oluşturulan zincirle Moskova'nın dünyayı ikna etmeye çalıştığı düşüncenin gerçek olmadığı ortaya çıktı. Bu, insanların büyük çoğunluğunun isteğini gösteriyordu."

Kesintisiz zincir nasıl organize edildi?

İnsanların cep telefonları ve sosyal medyaya sahip olmadığı zamanları düşünecek olursanız 30 yıl önce zincirin organizasyonu oldukça zordu. Popüler cephe 1988'de Estonya'daki Şarkı Devrimi'nden sonra yükselen kitlesel bir hareketti. Her ilçede ve şehirde destekçileri vardı, böylece tüm yerel şubeler, rota boyunca her yerde el ele tutuşacak birilerinin olacağından emin oldu. Daha büyük şehirlerde çok büyük bir kitle vardı, ancak kırsal kesimde bu çok daha zayıftı."

Sonrasında neler yaşandı? Bu yöntem etkili oldu mu?

Baltık ülkelerinin uluslararası haberlerin ön sayfalarında yer aldığı ender durumlardan biriydi. Bu, Baltık özgürlük ve bağımsızlık mesajını taşıyordu.

Baltık ülkelerinin bağımsızlığına yol açtı mı?

Birkaç adım daha atıldı. Çünkü bağımsızlık ancak 1991de geldi. Berlin Duvarının yıkılmasının üç ay sonra olması nedeniyle Orta ve Doğu Avrupadaki komünist rejimi devirmek için hareketlere ilham verdiğini söyleyebiliriz."

O gün Baltık ülkelerinde şimdi nasıl hatırlanıyor?

Üç ülkede festivaller, sergiler, etkinlikler, müzikal performanslar düzenleniyor. Üç ülkenin kendi aralarındaki işbirliğini teyit etmeleri de önemli bir kilometre taşı. Baltık Yolu, başka yerlere de ilham kaynağı oldu. Örneğin, birkaç yıl önce Katalonya."

Baltık Yolu Rusya tarafından nasıl karşılandı?

Rusların resmi bir hükümet bakış açısıyla unutmak istedikleri bir şey olduğuna eminim. Fakat önemli olan, Baltık zincirinin Nazi-Sovyet anlaşmasının yıldönümünde gerçekleşmiş olması. Şu anki Rus hükümetinin unutmak istediği bir şey çünkü Putin'in anlatısı tüm dünya savaşlarındaki Sovyet zaferiyle ilgili. Bu, Ruslar ve hükümet için büyük bir gurur kaynağı. Ancak 1939da savaşın başlangıcında Hitler ile ittifak içinde olduklarını ve Polonyayı yok etmelerine yardım ettiklerini unutmak istiyorlar. Dolayısıyla bu bakış açısıyla, bunun hatırlatılmasını istemiyorlar.

Bu zincirin Baltık ülkeleri için anlamı ne?

"Baltık ülkeleri için, otoriter bir rejime karşı barışçıl bir protestonun nasıl başarıya ulaşabileceğini gösteren ilham verici bir andı. Organize bir şekilde çalışan ve sınır ötesi işbirliği yapan insanlar, sonunda bağımsızlığa yol açan değerleri ve ilkeleri için ayakta durabildiler."

Kaynak/Source: